

A festészet nyomában

„Mi a kép?” – Teszi fel a kérdést (újra), – az ebből az apropóból „nyomozati” helyszínné avanszált Chimera Project – *Oknyomozó festészet* című kiállítása, és mintegy *corpus delicti* bizonyítja is, hogy a festmény anyagi-érzéki elemzése, a kép dekonstrukciója (még mindig) új nézőpontokat kínál. A kiállításon bemutatott három alkotó, Johanna Binder, Magda Wegrzyn, és Erdélyi Gábor, három különböző perspektívából kapcsolódik be a percepció és a matéria e diskurzusába, a festészet érzéki és fogalmi analízisébe.

Magda Wegrzyn, fiatal lengyel képzőművészt a modern technika és a művészet kapcsolata foglalkoztatja. A digitális kor, új valóságsíkja egyúttal egy új percepciók modelljét is létrehozott: az információ szakadatlan áramában, a szűkebb és tágabb értelemben vett környezetünk állandóan változó jelenségeiben, a különböző perspektívák és megközelítések kaotikus polaritásában összekeveredik a valóság és a fikció. Wegrzyn elsősorban azt vizsgálja, hogy milyen átalakulást jelent ez az emberi érzékelés folyamatára nézve.

A kiállításon bemutatott, *Rossz jel* című installációja egy „szétcsúszott” digitális képet nagyít ki, mely a síkból kilépve, „pixelszönyegként” nyújtózkodik a térbe. A digitális – a hétköznapi felhasználó számára titokzatos algoritmusok által létrehozott – kép visszakerül a hagyományos percepció síkjára, a technika rejtélyes folyamata „művészi képpé” alakul, foltokká, színekké szelídül.

Az osztrák Johanna Binder munkáinak középpontjában, a festmény hordozói, a vászon, a festék, és a keret triáza áll, és a festmény létrejöttének folyamatát rekonstruálja, illetve dekonstruálja. A kiállításon látható installációja, a *Cím nélkül*, első látásra *in situ* műteremsaroknak tűnik: a vakítóan sárga akril textúra mögött, egy üres vászon, *tabula rasa* bukkan fel: itt a képről „leváló” festék; párján, a falra akasztott, festett vászon darabon, pedig maga a vászon emancipálódik, objektivé alakul.

De a festmény elemeinek önállósulása, „felszabadulása”, majd más összetételben való újra egyesülése, nemcsak dekonstruálja a képet, hanem dekontextualizálja is azt: összemosza a festmény, az objekt, és az installáció műfajait, „a senki földjén jár”, éppen az alkotói folyamat és a kész mű közti terepment, ragadja meg, percepcionális folyamataink sematizmusait töri meg.

A kép fogalmának hagyományos kereteit feszítik szét – szó szerint is –, Erdélyi Gábor (nem) monokróm festményének, a vászon (sz)élére szorult festékpázmái. Hasonlóan Erdélyi másik művéhez, melyen a „festékkeret”, a kép szélén végig futó raszter csík váltja fel, és mely már a festék és a kép közti logikai kapcsolatot is szublimálja. A szürke felület áthatolhatatlan, betonszerű textúrája, a különböző nézőpontok, és fényhatások függvényében változó apró jeleket rejt: a monokróm felületben hozza létre a polikrómiát.

Erdélyi kis diptichonja, mely az egy színű a kép sarkain alig észrevehető – sőt a kép síkjából kilépő – szín nyomokat hagy, hasonlóan, a monokrómia és a polikrómia párbeszédét hívja életre: a két kép a szürke, egymástól lehelet finoman eltérő árnyalatai éppen a hasonlóság közvetítésével hívják létre a különbözőséget. (*Oknyomozó festészet. Megtekinthető április 24-ig a Chimera Project-ben*)

Konkoly Ágnes